

A Mátravidéki Hőerőmű jubileuma

A Mátravidéki Hőerőmű 25 éve termel villamos energiát. Hétfőn, a negyedszázados évforduló alkalmából, ünnepséget tartottak az erőmű művelődési központjában. Az ünnepségen Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes méltatta a Mátravidéki Hőerőmű történetét, jelentőségét.

Ür kutatás — esőcseppben

Érdekes és nagy jelentőségű kutatómunka kezdődik ezekben a napokban Komárom megyében. A tatabányai Természettudományi Stúdió a megye hegyvidéki körzeteiben öt mikrometeorit-megfigyelő állomást szervezett. Az amatőr csillagászok és más szakemberek irányításával működő kutatóhálózat rendszeresen méri és számlálja majd a kozmikus térségből légkörünkbe érkező mikroszkopikus kő- és fémmeteoritok földünket bombázó tömegét.

A mikrometeoritok mennyiségének változásait a földközeli térben az amerikai Explorerek és az angol Prospero műholdak regisztrálják. Földünkön ugyanezt a feladatot a Nemzetközi Mikrometeorit Kutató Hálózat (ICMO) számos országban működő észlelőállomásai látják el.

A kozmikus részecskék figyelése lényegében egyszerű művelet. A mikrometeoritok nagy része ugyanis — kis tömege miatt — nem ég el a légkörben, hanem hosszú ideig lebeg, majd lehull a föld felszínére. Közvetlenül észlelni azonban nagyon nehéz a kozmikus „záport” a más eredetű szennyeződések miatt. Erőteljes adatokhoz viszont akkor juthatnak a kutatók, ha a megfigyeléseket esőben végzik. Az első tudnivaló mintegy kimossa a felső légkörben lebegő szennyeződések, a nehezebb, földi eredetű szennyező részecskék nem képesek hosszabb ideig megmaradni az esőcseppben, így a kétféle származású anyag elkülöníthető egymástól.

A megfigyeléshez így nem kell más, mint néhány kalibrált, pontosan ismert felületű és irtartalmú antimagneses gyűjtőedény. Az összegyűlt csapadékból ülepítés után mágnessel „kivadászhatók” a fémmeteoritok.

A nemzetközi kutatóhálózat eddigi megfigyelései szerint meglepő az a mikrometeorit mennyiség, amely szűnet nélkül bombázza, illetve „hizlalja” bolygónkat. Naponta nem kevesebb, mint ötven-hatvan ezer tonna kozmikus eredetű „por” rakódik le a Földfelszínre. S ez a

mennyiség többszörösére is növekedhet, például amikor a különféle meteorrajok Földközeli pályán haladnak át a kozmoszon. Ha a naponta ránkzúduló mikrometeorit mennyiségét megszorozzuk a földtörténelmi korok évszázmillióival, igazat kell adnunk azoknak a tudósoknak, akik azt állítják, hogy a Földkereg számottevő mértékben kozmikus eredetű anyagokból épült fel.

R. E.

Fiatalfestők találkozója

Vasárnap Szegeden, a Bartók Béla Művelődési Központban kiállítás nyílt a tavaly meghirdetett országos kisgrafikai pályázatra beküldött és elfogadott művekből. A pályázatot a ceglédi Kisgrafika Baráti Kör kezdeményezésére hirdették meg. A ceglédi kör tagjai a kiállítás megnyitójára alkalmából Szegedre látogattak, és a fiatal művészek klubjában találkoztak a szegedi grafikai kör tagjaival. Nagy László Lázár, a ceglédi kör titkára és Gulicska Lőrinc, valamint a szegedi Szekeres Ferenc külön- külön emléklapokat készítettek erre az alkalomra, amelyeket a két klub tagjai egymásnak ajándékoztak. A találkozó programjában Szeles Zoltán művészettörténész vezetésével megtekintették a fiatalok a múzeum galériáját és értékes ex libris gyűjteményét.

Július 1-től

Ütlezárás és forgalomváltozások

Ezek a munkák jelentős változásokat okoznak a város közlekedésében — az autóbusz- és autóforgalomban. Tegnap délelőtt ezekről a változásokról tartottak tájékoztatót a városi tanácsnál a tanács közlekedési osztályának, a Volán vállalatnak, az SZKV-nek és a rendőrségnek a képviselői. A Kossuth Lajos sugárút lezárandó szakaszának forgalmát a Szent Mihály, Imre és Szappanos utca, valamint a Madách utca veszi át. Az Anna-küti kereszteződés építését úgy ütemezték, hogy egy forgalmi sáv mindig szabad legyen a Lenin körút — Dugonics tér felé haladó — forgalom lebonyolítására. A másik irányú forgalmat a Lenin körút, Kiss Ernő utca, Bajcsy-Zsilinszky utca, Lenin körút útvonala terelik július elseje után. A Bajcsy-Zsilinszky utca említett szakasza tehát ellentétesen lesz egyirányú az eddigihez képest. Hasonló a helyzet a Kiss Ernő utca Lenin körút és Bajcsy-Zsilinszky utca közötti szakaszán is. Ez utóbbi utcától a Szechenyi térig — hogy a 40-es busz forgalmát ne kelljen megváltoztatni a másik irányban lesz egyirányú, ahogy azelőtt is volt.

Lezárnak még egy rövid utat — szintén július elsejétől —, a jogi kar előtti kiterőépítés befejező munkái miatt, méghozzá a Kölcsey utcának az egyetem épülete előtti egészen rövid szakaszát. Július 1-re — jó munkával — a budapesti Vörös Október Termelőszövetkezet befejezi a Lenin körút Mikszáth Kálmán és Attila utcai kereszteződésében a forgalomirányító lámpák, valamint a nagykörúti és Anna-küti csomópontban beállítandó villamos fedezőjelzők megépítését. Ha a lámpák már működnek, ismét az Attila, illetve Mikszáth Kálmán utcába terelik a 43-as út forgalmát. A helyi autóbuszjáratok közlekedésében a következő módosítások lesznek: a Jégkúnyó előtti megállóhelyet a Centrum Áruház elé helyezik át, a 10/Y, 20, 63/Y jelzésű buszok Toldi utcai végállomását pedig a Honvéd térre, a templom mellé. A 10, 10/Y, 20, 30, 30/A, 32, 33 számmal jelzett buszok az Expressz bisztró helyett a Lenin körúton állnak meg, a zeneiskolával szemben. Ugyancsak megszűnik átmenetileg a MÁV Igazgatóság előtti megállóhely is. A 10-es, 10/Y-os, 20-as és 43-as buszok

szok a Bajcsy-Zsilinszky utcában, a Vörös Csillag mozi háta mögött veszik fel utasaikat, míg a 30-as vonalcsoport kocsijai ugyanabban az utcában, a Szeged Étterem mögött. Az étterem konyháját kiszolgáló gépkocsik továbbra is beállhatnak a két megállóhely közé. A 42-es megállója a Kiss Ernő utcába, a Szeged Étterem oldalához kerül át. A 43-as buszból a Kiss Ernő utcában, a kenyérbolt előtt lehet kiszállni, beszállni pedig a Vörös Csillag mozi mögött lehet. A 41-esen a ki- és beszállni egyaránt a kenyérbolt előtt lehet.

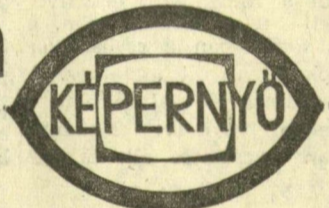
A Marx térre befutó helyi járatok forgalmát a leírta-kon kívül az határozza meg, hogy jó néhány járat végállomása elkerül az üzletsorok elől. Az Újszegedről jövő 70-es és 71-es kocsik, miután a posta oldalánál megállnak, a Mikszáth Kálmán, Tábor, majd a Mérei utcán keresztül jutnak a Marx térre, a péksütemény boltjánál levő öbölbe. A Mérei utca kezdeti szakaszát azért kerülik meg, mert a Centrum Áruház mellett a közeljövőben irodaházat építenek, és ahhoz is felvonulási terület kell.

A 42-es kocsik a 11-es busz Marx téri megállójában fogadják az utasaikat. A tápéi 73-as a Lenin körútról a Mikszáth Kálmán utcára kanyarodik, és annak a külső végében áll meg, visszafelé pedig a Nagykörút, Madách utca vonalat követi, és a Kálmán tér előtt lesz megállója. Ezt elhagyva a Lenin körúton folytatja útját. A 76-os mihálytelki busznak a Bartók Béla tér Attila utcai oldalánál lesz a végállomása. A 62-es a Lenin körút után a Mikszáth Kálmán utcán halad, végállomása a Bartók Béla téren lesz. Visszafelé a 73-as vonalat követi. A 11/Y-os, a 42-es és a 67-es buszokról a Nagykörúton, a rendőrséggel szembeni öbölben lehet leszállni.

Az elhagyott és leendő megállóhelyeken elsején haladna már felállítják az oszlopokat, és a változásokot jelző táblákat.

Az 1-es villamos Nagykörútnál levő megállója a körút túloldalára kerülnek, így a Belvárosba jövet a rendőrség előtti telefonfülkénél, kifelé haladva pedig a rókusai posta előtt lesz megállója. A tarjáni villamos vonalát is csak rövid időre kell majd az Anna-kütnél kettéválasztani. Erről is idejében adunk tájékoztatást.

A történelem tanulságai

Liebmann Béla felvétele Sulyok Mária a III. Béla című tévéjátékban, Eufrozina, az anyakirálynő szerepében

Ha az utóbbi hetek legérdekesebb és legértékesebb tévéjátékára gyűjtene valaki szavazatokat, a III. Béla bizonyosan versenyben lenne az első helyért. Írója, Szász György szerencsés kézzel nyúlt a tanulságokiglató műlthoz, hogy felmutassa a jelennek ezeket a tanulságokat.

Műve meggyőzően bizonyítja: alaposan átgondolt, határozott véleménye van a történelem menetéről, abban az ember szerepéről. Tudja, hogy tanulságok azért szűrhetők ki hajdan-volt történelekből, mert bár ezek mindig konkrétak, egyediek, meghatározott okaik és máig gyűrűző következményeik vannak, szereplőik, az emberek, bármely korban „ugyanabból az anyagból gyúrtak”.

Ezért van, hogy míg ugyanilyen helyzetbe, mint a darab III. Bélája, soha többé nem kerül senki, emberi (uralkodói, vezetői) drámája, sőt döntéseinek történelmet alakító hatása mégis máig érvényes következtetésekre ad alkalmat.

Az írói képzelet szülte III. Béla (mert hiszen Szász György nem elmesélte a történelmi eseményeket, hanem irodalmi művet alkotott) kortársai fölé magasodó

alak, de a kor szülöttje. Legszembetűnőbb tulajdonságai: a humánus és a felelősségtudat. Jellemének két meghatározó vonása — tragikumának alapja. Az emberiség álláspontjáról, saját erkölcsi tartásának megőrzése szempontjából el kellene utasítania az antihumánus tettekkel szükségszerűen együttjáró koronát. Fe-

lelősségtudata viszont parancsolóan azt diktálja, hogy — a kor körülményei között — nepe érdekeinek leginkább megfelelően döntsön: foglalja el a trónt, vállalja a vezetői, az önmaga számára nehezebb utat. Es erkölcsi nagysága éppen ezzel a döntéssel teljesedik ki, alakja egyúttal a jelennek való tanulságok hordozója lesz, de az írói jellemteremtés példája is.

A mű legfőbb jellemzőiről szoltunk, gazdag gondolat-zövetéből egy szálát ragadtunk ki. Jól érzékelhetően erre ügyelt elsősorban a rendezés is. Hajdúfy Miklós, számos sikeres történelmi tárgyú tévéjáték rendezője, most is kiváló munkát végzett. A pergő, feszes komponált, drámai hangulatú jelenetek szereplőire ügyelt, a típusokat tisztán felmutatta, de fő feladatának belső küzdelmeik ábrázolását tekintette. Televízióban ez nem megy másként, csak az arckok „leképezésével”, a mikros mozgások és a szemek játékaival kísérelésével. (Vezető operátor: Síg Igor.) Ehhez viszont jó színészek kellene. Kozák András (III. Béla) játékaról külön tanulmányt lehetne vagy kellene írni, de igazságtalanság lenne mellette bárkit kiemelni a szereplőgárdából, annyira egyformán jól oldották meg szerepeiket.

S. E.

Közületek, magánosok, figyelem!

A SZEGED VÁROSI BERUHÁZÁSI VÁLLALAT

a Szeged „J” program megvalósításához szükséges területen

a lebontásra kerülő épületeket

verseny tárgyalás formájában

1974. JÚNIUS 29-ÉN, 9 ÓRAI KEZDETTEL

értékesíti

A versenytárgyaláson megvásárolt épületek bontási anyaga után 2000,— Ft óvadékot a helyszínen, míg a további összeget a versenytárgyaláson ismertetett és a vállalatnál megkötött szerződésben foglalt határidőn belül csekken kell befizetni. Az épületeket a bontási szerződésben foglalt határidőig kell lebontani.

*

A versenytárgyalás helye: SZEGED, MAROS UTCA 9. SZÁM.

Szakmai tanulmányi verseny

Az 1973/74. tanévre meghirdetett Országos Szakközépiskolai Szakmai Tanulmányi Versenyek eredményeit közzétette a minisztérium. A Csongrád megyei szakközépiskolák tanulói az alábbi helyezéseket érték el: Az Országos, Elelmiszer-gazdasági Szakmai Tanulmányi Versenyben a növénytermesztő-állattenyésztő szakon 9. helyezést Dányi László (Hódmezővásárhely, Mezőgazdasági Szakközépiskola), a kertészeti ágazaton 10. Juhász Gyula (Makó, Kertészeti Szakközépiskola). Az élelmiszeripari szakon 6. Szabó Károly (Szeged, Elelmiszeripari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet). Erdészeti szakon: 2. Orsi Sándor (Szeged, Kiss Ferenc

Erdészeti és Mezőgazdasági Szakközépiskola). Az Egészségügyi Szakközépiskolák Országos Szakmai Tanulmányi Versenyében 7. helyezést Diószegi Mária (Szeged, Tömörkény István Gimnázium és Szakközépiskola). Országos Közlekedési és Postai Tanulmányi Verseny közlekedési ágazatában: 2. Kovács Zsuzsa, 3. Gyuricza Gyula, 4. Fazekas Mária (mindhárom a szegedi Bébri Lajos Vasútforgalmi Szakközépiskola tanulója). Az Országos Műszaki Tanulmányi Verseny villamos szakmacsoportjában 3. Sándor Antal (mindkettő a szegedi Déry Miksa Szakközépiskola tanulója).